

{ 18 }

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

197 936

(11)

(B1)

K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

(61)

(23) Výstavná priorita

(22) Prihlášené 27 06 78

(21) PV 4205-78

(51) Int. Cl. A 01 K 49/00

(40) Zverejnené 31 08 79

(45) Vydané 01 6 82

(75)

Autor vynálezu

BOĎA JÚLIUS, SVIT

(54) Zariadenie na prenášanie včelieho plodu zo včelej bunky do umelej materskej misky

1

Predmetom vynálezu je zariadenie na prenášanie včelieho plodu zo včelej bunky do umelej materskej misky.

Chov včelích matiek sa prevádza tak, že do umelých materských misiek z vosku alebo z umelej hmoty sa prelarvujú najmladšie larvičky. Toto prelarvovanie sa prevádza tak, že pomocou prelarvovacej lyžičky alebo jej podobného nástroja sa podoberie larvička v povodnej včelej bunke a preniesie na dno pripravenej materskej misky, ktorá je upevnená na vhodnom substráte - chovnej latke alebo zátke a dá do chovného včelstva. Toto prelarvovanie je veľmi náročné na čas, na dobrý zrak a jemnú prácu rúk, aby sa larvička neporanila. No aj pri najpresnejšej práci pri prelarvovaní prijme včelstvo do ošetrovania a krmenia len určité percento v priemere asi 40 % plodu. Tento spôsob sa používa ako na účely chovu matiek, tak aj pre získavanie materskej kašičky. Pre získavanie materskej kašičky používa sa o niečo zjednodušený spôsob vyberania larvičiek pre prelarvovanie. Tento spôsob spočíva v tom, že sa larvičky vyplavujú z plástov otvorených buniek pomocou roztoku medu vo vode v určitom pomere. Tento roztok sa naleje tenkým prúdom do robotníčich buniek, z ktorých vyplaví larvičky na povrch bunky a z povrchu plásta larvičky sa zlejú na tenké sito, z ktorého sa prekládajú do pripravených materských misiek.

197 936

Najťažšie a najvýkonnejšie včelie matky sa dochovávajú tak, že do včelami pripravej prirodzenej materskej misky sama včelia matka položí vajíčko a toto je potom od začiatku ošetrované včelami ako budúca matka. Na tomto princípe Dr. Orösi vypracoval metódu preložkovania vajíčka zo včelej bunky do umelej materskej misky tak, že trubičkou o priere asi 4 mm vykrojí z dna včelej bunky krúžok, na ktorom je uchytené vajíčko. Toto dno bunky s vajíčkom prenesie do vopred pripravenej umelej materskej misky, do ktorej predtým asi 24 hodín bola prelarvená, niekoľko hodín stará larvička, ktorú už včely začali krmiť materskou kašičkou. Pred vložením vajíčka sa larvička odstráni a na materskú kašičku sa nalepí krúžok dna bunky s vajíčkom.

Táto metóda Dr. Orösiho, aj keď je uznávaná ako najlepšia, sa veľmi málo používa pre jej veľkú pracnosť a náročnosť.

Podľa československého AO č. 190 671 sa postupuje tak, že na plod - vajíčko alebo larvičku v povodnej včelej bunke sa nasadí umelá materská miska opatrená otvorom na dne, ktorá je vytvorená z vosku alebo umelej hmoty vo forme misky, ktorá na dne je opatrená otvorom. Tým, že na plod vložený matkou na dno včelej bunky sa nasadí umelá miska s otvorom na dne, zlepšil sa postup prelarvovania ručným spôsobom alebo vyplavovaním larvičiek. I keď sa odstránila jedna z podstatných náročných ručných prác spojených s chovom včelích matiek a zjednodušila sa práca spojená s prelarvovaním, predsa ostalo ešte veľa presnej ručnej a náročnej práce. Na prelarvovanie doposiaľ neboli vyvinuté žiadne zariadenia ani prípravky.

Predmetom vynálezu je zariadenie na prenášanie včelieho plodu, pomocou ktorého sa dutým razníkom vysekne dno včelej bunky s plodom a zároveň zatlačením razníka sa pritlačí na dno umelej materskej misky, a tak prílepi na dno.

Zariadenie pre prenášanie včelieho plodu zo včelej bunky do umelej materskej misky pozostáva zo základnej dosky 20, nad ktorou je výkyvne prevedená matrica 33 a s ňou súoso dutý razník 31. Priemer R_2 otvoru matrice 33 zodpovedá vonkajšiemu priemeru R_1 dutého razníka 31, ktorý zodpovedá priemeru kružnice vpísanej do šesťuholníkového dna včelej bunky.

Prednosťou tohoto vynálezu je to, že spôsob umožňuje veľkú mechanizáciu, znižuje pracnosť a presnosť práce, v dôsledku čoho sa zvyšuje percento prijatého plodu asi o 100 až 150 %. Okrem toho preloženie plodu nevyžaduje náročnosť na zapracovanie nových síl - pracovníkov.

Postup pri prenášaní včelieho plodu zo včelej bunky do umelej materskej misky sa prevádza nasledovne.

Z čerstvo vystavenej medzistienky, v ktorej sú už nakladené dvoj až trojdenné vajíčka alebo larvičky niekoľko hodín staré, sa vyreže štvorec 5 x 5 cm, na ktorom sa na jednej strane zrežú bunky až na medzistenu a touto stranou sa položí plást na výkyvnú matri-

cu, pod ktorou je súoso položená umelá materská miska. Rohová včelia bunka v pláste sa podstaví presne pod dutý razník a tento zatlačením vysekne z dna včelej bunky krúžok aj s plodom a miernym zasunutím a pritlačením vloží, a tým prilepí na dno podstavenej materskej misky, čím je celý proces preloženia plodu do umelej materskej misky ukončený.

Na pripojenom obraze je znázornený ako jeden z príkladov prevedenia vynálezu čiastočný zvislý rez zariadenia.

Zariadenie na prenášanie plodu zo včelej bunky do umelej materskej misky pozostáva zo základnej dosky 20 pre podloženie umelej materskej misky 10 nad základnou doskou 20. Okolo čapu 21 je výkyvne uložené rameno 30 s dutým razníkom 31 vo vodiacom zvislom otvore 32 súoso s matricou 33, spojenou s výkyvným ramenom 30, pričom nad matricou 33 je vytvorený priestor pre vsunutie zrezaného plástu 40 s plodom 41.

Vonkajší priemer R_1 dutého razníka 31 zodpovedá priemeru kružnice vpísanej do šesťuholníka včelej bunky a priemer R_2 matrice 33 sa rovná vonkajšiemu priemeru R_1 razníka 31.

P R E D M E T V Y N Á L E Z U

Zariadenie na prenášanie včelieho plodu zo včelej bunky do umelej materskej misky, vyznačujúce sa tým, že pozostáva zo základnej dosky (20), nad ktorou je výkyvne provedená matrica (33) a s ňou súoso dutý razník (31) vo výkyvnom rameni (30), pričom priemer (R_2) otvoru (33) je zhodný s vonkajším priemerom (R_1) razníka (31), ktorý zodpovedá priemeru kružnice vpísanej do šesťuholníka včelej bunky.

1 výkres

